

մ'ըրած էի. բայց չկարծես թէ անոր մահն ինձ ցաւ չպատճառեց: Ալլըքսի, անգամ մ'անմտադրութեան խօսք մ'ըսի եւ երջանիկ տուն մը կործանեցի: Միմազգած յիշատակ մը սրտիս վրայ կը ծանրանայ, զոր եւ ոչ իսկ նոր անունը, "իշխան", տաղտոյր կցեալ եւ պիտի կարենայ ջնջել: Այս է պատճառն որ երջանիկ տուն մը կանգնել Հաստատուել կ'ուզեմ" կործանածիս տեղը — Ուրեմն տունդ գնա, Լաֆոն, ինչ որ ճանապարհորդութեան հարկաւոր է, պատրաստէ եւ ոչ որ իմանայ մեր հոս որդշածն, զոր Աստուած պակէ իւր օրհնութեամբ:»

(Ըրբան-Իլ-ի)

ՅՈՒՐԱՆՈՒՐԵ

ՆՈՐԱՆՈՒՐԵ

Դարձնալ մոր միջոց մը ընդդէմ՝ այտուցստտուսութիւնի:

Պերլէնի Borsen-Courier թերթին ըսածին համեմատ, պուլկարական գնդին՝ Ռիստովսկի Դրաւիս բռնչին հնարած գնդով շատ մը փորձեր եղած են, որոնք լիւով յաշտութիւն ունեցած են նոյն բռնչին ձեռքը: Դրաւիսի գնդն արդէն իսկ ծանօթ է. բայց ցայժմ պատուարիտին համար չէ գործածուած: Թէ ինչ պարագայից մէջ այդ գնդը պիտի գործածուի, գեռ եւս Յունուար ամսէն ի վեր կը քննուի:

ՏՆՏԵՍԱԿՈՒՆ

Որտեղից փոխադրութեան կարենոր գիւտ մը:

Պաղղկական գործատուն մը շատ հանճարեղ զիւտ մ'ըբա՛ւ ուտելիքն ամառը թէ տան մէջ դիւրութեամբ երկայն ատեն անտպական պահելու եւ թէ չբռնկաւաց եւ նաւու վրայ երկայն ատեն անվատ ծանապարհորդելու: Ուտելիք փոխադրելու ժամանակ՝ մանաւանդ ամառը, որպէս զի տաքութենէ չապականի, ամբարաւոր առարկաները սառուցող լիցուտ արկղներու մէջ կը գտնին, կամ նաւերու մէջ՝ նաւին մէկ մասին որմը դատարի կ'ըլլայ, ուր սառայց լիցնելով՝ ամբողջ ընդունարանը ցուրտ կը մնայ: Արդ՝ այս գիւտին համեմատ՝ ընդունարանը ջրապատող որմը դատարի է. այս միջոց պարզ ջրով կը լցնուի: Ընդ մէջէն օձման եւ դատարի խողովակներ կ'անցնին, այս խողովակներու մէջէն ծորելի ջրաւաւանդը մը կ'անցնի, որ խողովակներէ հոտած անցած ժամանակ՝ խողովակները ջրապատող ջուրը կը սառեցնեն, որով սառուցիչ հաստատուն որմ մը կը կազմուի: Ասով կարելի է սառայցը միշտ պիտի վիճակի մէջ պահել, որով ջրաւութիւնը միշտ անհետնյոյ աստիճանի մէջ կը մնայ ընդունարանին մէջ:

ՄԱՆՐԱՆՈՒՐԵ

Աշխարհիս ամենամեծ նաւը:

Երբ 1869 թ. Սուեզի ջրանցքը բացուեցաւ, եւ այսու՝ նաւագնացութեան մասին մէջ ինչ ինչ փոփոխութիւնք եղան, ընդ հանրապէս կը կարծուէր՝ թէ առաջատարուր նաւերն ամենայն ուրեք շաբենաւերու տեղի պիտի տան, եւ տակաւ ի սպառ պիտի վերանան: Սակայն այսպիսիք իրենք զիջեցը այն ենթադրութեամբ կը խորեն թէ առաջատարուր նաւերն ի գործածութեան չեն: Իրաւացի է հասարակաց կարծիքը՝ թէ նաւերն ալ զոյղն ընդարձակութեամբ կամ տարողութեամբ չեն շինուիր, եւ ի սկզբան անդ անշուշտ ոչ որ կը մտածէր թէ կրնան այսպիսի հսկայ ու հազիւն առաջատարուր նաւեր պատրաստուիլ, որոնք հեռաւոր ծանապարհորդութեանց մէջ իսկ շողենաւերու հետ կարենան մրցիլ: Արդէն քանի մը տարի առաջ երեքկայանն կամ "Երբեք երբորը" կոչուած նաւը շատ զարմանք պատճառեց Հաւրի նաւահանգիստը: Այս նաւն ամերիկեան զօռ մը կը կրէր, եւ զորթէ 2936 տակաւաւաքի տարողութիւն ունէր: (Ամէն մէկ տկուսիք. 1000 բրիկով. է.)՝ Նաւը փայտէ շինուած էր, եւ մտադրութեան արժանին այն է՝ որ թէպէտ ոչ անհնարին, բայց դոնէ շատ գծուարին է փայտէ այսպիսի բաներ պատրաստել: Բայց ինչ որ փայտով չինէին անկարելի էր, նոյնիսկ պաշտօնը պողպատը կը կատարէր, որուն յաճախ նաւագործութեան գործածութեամբը՝ հակադրուլ յառաւանցած է: Յաջորդեց տար իրենց մեզ ժողայլէ շարեքկայանն "Հիւսիսը", որ 5150 տկուսի. տարողութիւն ունի. զարմեւց հինգկայանն "La France", 6160 տկուսի. աշխարհիս ամենամեծ նաւը: Այս նաւը 114 մեգր երկայնութիւն ունի, լայնութիւնը 15 մեգր, խորութիւնը վերի կամրջէն մինչեւ յատակը 10 մեգր: Կայմերը, առաջատարակները, ինչպէս նաեւ զիւսուր մասերն պողպատէ են: Ետեւի միակուսը կայմը՝ 43 մեգր երկայնութիւն ունի, մինչեւ. միւս շարս կայմերը 59 մեգր երկայն են: Կայմերն իւրաքմէ 21 մեգր հեռու են:

Երեկտրական լուսնով միմարտիմի:

Նաբերս Ան Գրանդըսիյի նաւահանգիստը՝ երկարական լայնը մկնորսութեան գործածուեցաւ, եւ այս եղանակը ցանցերէն, մկնորսաց ողորհման կողմերէն եւ այլեւայլ կարծիքէն աւելի լաւ է: Ետովեղանց խնամ. տեղեր, ուր որ յայնչտաակ ժամանակաց հետէ ամենին ինչ ծուկ չէր տեսնուեր, մերենայի շարժիչ զորութիւն մը եւ աստիճան զուրաւոր երկարական լուսով ապակի գնդակ մը ծովու խորքը նետուեցաւ: Իսկ եւ իսկ ամէն տեսակ ձկեր, հատալի ծածաննէ մինչեւ ստերէտ լուսաւով՝ խմբովին եւ կողովորայն հոն գիծեցին, եւ բուական էր միայն ձեռքէ կրկնաւել: Եւ որդէն 10—12 հատ կը բռնուէին: Բնականապէս Ամերիկայի բնակեաց մեծագոյն մասն ալ պիտի սօրի է-տիւրնեան մկնորսութեան զարկը: Չմիմարտի համար անանկալ երջանութեան ու բարձր զար մըն է այս: